

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Bono Sodalitatis Partheniæ, Et Officiis Sodalium Erga Deiparam Patronam

Bourgeois, Jean

Antverpiæ, 1622

Cap. 4. Deiparam verè esse ac propriè Dominam nostram ac Reginam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48699)

tis notam, ac præ claræ nobilitatis tesseram arbitrentur. Christiana seruitus, aiebat Agatha virgo (dic tu, Parthenia seruitus, quæ eadem est ac Christiana, perfectionis ac Deiparæ cultus studiosa) multò præstantior est Regum opibus atque superbia. Eam sibi seruitutem summo ducunt honori, emolumento ac solatio Sodales, qui vel tamquã extrema mancipia Diuæ Matris in Sodalitate, vti eius in regia quadam terrestri commorari gaudent, & cum Regio Vate profitentur animo gratissimo: *Melior est dies vna in atris tuis, super millia: Elegi abiectus esse in domo Dei, ac Domina mea, magis quàm habitare in tabernaculis peccatorum.*

*Psal. 83.
II.*

CAPVT IV.

Deiparam verè esse ac propriè Dominam nostram ac Reginam.

QUamquam hæc à me non ad hæreticos hominésve alienos ab honore Deiparæ reuincèdos, sed ad pios eius Sodales informandos refertur omnis oratio; tamen vt & illis fiat satis, & illustrum

strium Diuæ Virginis prærogatiuarum fundamenta iaciantur, hoc & proximum caput iis attribuemus; nec ea per se disputatio carebit eximio quodam fructu pietatis. More suo debacchantur heretici, quòd Deiparam Virginem non sine iniuria Christi Domini, inquit, Dominam nostram ac Reginam appellemus. Quibus nos & auctoritatem Sanctorum Patrum, & rationem ab ipso haustram lumine naturæ, & omnium nationum consensum opponimus. Nam omnium linguis Domina nostra celebratur, quæ non alia frequentiore designetur appellatione, quàm ab Italis *La Madonna*, ab Hispanis *Nuestra Señora*, à Gallis nostratibus *Nostre Dame*. Et sanè si Christus eius filius, Rex est & Dominus noster, cui sit in omnes res creatas summum ius & imperium, vt exigit diuinæ eius personæ dignitas, meritorumque, insuper passionis toleratæ ius atque æquitas. à qua passione rediuius ait: *Data est mihi omnis potestas in celo, & inter-* Matth. 28.
ra. Ipse est Princeps Regum terra, & habet 18.
in vestimento & femore suo scriptum: Rex Apoc. 1. 5.
regum, Apoc. 19.
16.

regum, & Dominus dominantium. Si non
 modò spiritale regnum in omni negotio
 salutis, & animarum nostrarum admini-
 stratione, quod regnum merito passionis
 est adeptus: sed, ex melioris notæ Theo-
 logorum sententia, regnum quoque ci-
 uile ac politicum, & verò etiam rerum
 omnium creatarum absolutum do-
 minium, quamquam illo non sit vsus, à
 Deo Patre illi est attributum; quidni re-
 gnum hoc atque dominium à Salvatore
 filio, Virgini Matri, & pro sua in eam
 propensissima voluntate, & materno et-
 ià iure, iure inquam naturæ, quod summa
 matrem inter ac filium propinquitas ac
 necessitudo statuit, communicatum esse
 censeamus? Quæ non modò non iniu-
 ria, sed summa Christi est gloria: non e-
 nim alio respectu ac titulo Sanctissima
 Virgo Domina ac Regina censetur, quã
 quòd eius summi Regis ac Domini ma-
 ter existat. vt cæteræ prærogatiuæ, ita &
 hæc summa potestas matri à filio est cõ-
 municata. In filium igitur recurrunt o-
 mnes matris honores, à quo primitus
 fonte manarunt.

Ne-

Negat Aristoteles inter parentes & ^{1. ib. 8.} ^{Eth. 6. 11.} liberos, vti reges inter & subditos, intercedere propriè iustitiâ est, inquit, pater essendi causa, enutritionis & eruditionis, & natura in filios obtinet imperium. Quamobrem quantumcumque filius dignitate crescat, parente tamen suo semper est inferior, vt qui sit ex illo procreatus, à quo vitam hanc acceperit, cui secundùm Deum præcipuè subditus esse debeat, tamquam excellenti atque eminenti vitæ suæ principio. Quare, vt id obiter interferam, ad virtutè religionis qua Deum colimus, proximè accedit virtus pietatis qua parentibus subdimur atque obsequimur. Hæc autem Philosophi ratio in Deipara & Salvatore eo magis valere debet, quòd hæc illius sola parens extiterit absque viri vllius interuentu, quòd à Spiritu sancto imprægnata omnem efformando corpusculo materiam sola suppeditarit; non matris modò, verùm & patris in illum ius & imperium quodammodo obtinens, illum habens debitorem, sibi que iure pietatis obstrictum, cui res omnes creatæ debent & summo

mo seruitutis iure tenentur astrictæ. ad hanc igitur matrem ipso volente ac deferente filio, omnes eius honores, dignitates, præcellentiæ iure quàm optimo pertinent. Accedit & altera causa ab eodem Philosopho tradita, quòd filius minimè sit quidpiam diuersum à patre; sed idem omnino cum illo, aut pars illius. eiusdem autem ad seipsum nulla propriè est equalitas aut inæqualitas; quare nec vlla bonorum honorumue diuisio, sed summa communicatio: vt filius paternorum bonorum est heres ac dominus; ita quæ filius sibi comparauit bona, iura, dignitates, honores parentibus accrescere debent. Quæ ratio vim quoq; potissimùm obtinet in Virgine Matre, quæ sola sine terreno patre mater extitit Saluatoris, non minus illi caritate atque animi beneuolentia quàm corporis consanguinitate cõiuncta. Neque verò hîc quispiam interponat, Christum ob supremam illam infinitam diuinæ hypostaseos eminentiam à patria matris potestate exemptum fuisse, vt erat liber ab omni seruitute, omniq; regum ac principũ externa
iuris-

iurisdictione: non enim patria potestas indecoram & alienam à Christi maiestate subiectionem inducit. Non vtique, ait Ambrosius, infirmitatis, sed pietatis ista subiectio est; nobilis est, ingenua, plena laudis & honestatis subiectio quæ de virtute pietatis enascitur, nihil de libertate diminuit, nihil de ingenuitate detrahit; quæ ipsa est germana libertatis & ingenuitatis nota, velut ex aduerso repugnans atque opposita seruituti. quantum inter se filij ac serui vocabula conditionesque discrepant, tantum seruitus abest ab hac virtutis & pietatis libera subiectione, quæ salua illa sūma propinquitate tolli nequit. Habet igitur Virgo Mater in filium Deum patriam potestatem & auctoritatem, eiusque sibi regnū ac dominium in res creatas æquissimo iure materno vindicat. Quam in sententiam conspirant Patres. Magnus Athanasius: Quando quidem ipse Rex est qui natus est ex Virgine, idemque Dominus & Deus; ea propter & mater, quæ eum genuit, & Regina & Domina & Deipara propriè & verè censetur. quod domi-

*Lib. 1. in
Lucam.*

*In Euang.
de S. nostra
Deipara.*

B

nium

nium etsi mox restringere videatur secundum fœmineum sexum, quale regis matri vel coniugi conuenit; nihil tamen de Virginis potestate ac auctoritate detrahit; sed eius fontem ex quo sit orta demonstrat. Damascenus: Gratia (namque hoc sonat Annæ uocabulum) Dominam parit, id enim Mariæ nomine significatur. Nam reuera domina facta est omnium creaturarum, cum conditoris omnium effecta est mater.

*Lib. 4. de
Fide Orth.
cap. 15.*

*Orat. 2. de
assumpt.*

Oportebat Dei matrem quæ filij erant possidere, atque ab omnibus rebus conditis ut Dei matrem adorari: quamquam enim ita comparatum est, ut hereditas à parentibus ad filios deoluatur; nunc autem, ut eruditi cuiusdam uiri uerbis utar, Sursum sacrorum fluminum fontes fluunt: etenim filius matri res omnes conditas in seruitutem addixit. Is autem uir eruditus est Gregorius Nazianzenus, qui sæpè Virginem mundi Reginam celebrat atque inuocat.

*Lib. 3. in
Cap. 4.*

Ad eundem modum è Latinis Rupert. Hæc in cælis, ait, Regina cælorum est, & in terris Regina regnorum: quandoquidem est

est mater Regis coronati, quē Dominus constituit super opera manuum suarum, ac proinde Regina constituta totum iure possidet filij regnum. quo iure? non alio quā materno, quia quod filij regnum est, & matris esse regnum lōgè est æquissimum. Arnoldus verò Carnotensis ea potissimū vtitur ratione, quòd filius idem sit cum matre, ac velut pars illius. Nec à dominatione, inquit, vel potentia filij mater potest esse seiuncta: vna est Mariæ & Christi caro, vnus spiritus, vna charitas; & ex quo dictum est ei, *Dominus tecum*, inseparabiliter perseuerat promissum & donum. Denique concludens: Filij gloriam cum matre non tam communem iudico, quā eandem. Hanc ego gloriam nunc interpretere eam quam Archangelus Virgini nuntiauit de filio cōcipiendo: *Hic erit magnus, & filius Altissimi* Luc. I. 32. *mi vocabitur, & dabit illi Dominus Deus* 33. *sedem David patris eius, & regnabit in domo Iacob in æternum, & regni eius non erit finis.*

*De laudib.
Virginis.*

Sed copiosissimè tractat hoc argumentum D. Anselmus, ac probat Deiparam *De excell. Virg. c. 40. & 90.*

in primis iure materno præsidere cælo
& terræ cum filio, quòd illum Deum ho-
minem de utero suo virgo peperit. qua-
re ut ille Rex est & supremus omnium
Dominus, ita quæ illum genuit, Regina
ac rerum omnium est Domina. Tum &
illam prosequitur rationem, quòd sacra-
tissima Virgo in Spiritus sancti, a deo quæ
totius Augustissimæ Trinitatis, sponsam
dignissimam cooptata est. Igitur & in
omnium cum sponso Deo bonorum ad-
missa communionem, cui dotis nomine
datum sit hoc regnum, & in res creatas
absolutum dominium. Qua de re etiam
Epiphanius, *Quomodo Virgo inueni-*
tur esse cælestis sponsa & mater, quæ do-
norum antenuptialium nomine Spiri-
tum sanctum acceperit, dotis verò gratiâ
cælum & terram.

*De laudib.
Virginis.*

Denique res omnes creatas primo-
rum inobedientiâ parentum in peccati
seruitutem addictas, Sanctissima Virgo
per filium instauravit, ac pristina resti-
tuit libertati, ut non iam hostibus capita-
libus, sed amicis & Dei filijs inseruirent.
Promerita est igitur, ut earum supremo
regno

regno ac dominio diuinitus ornaretur. Cui rationi ab Anselmo traditæ affinis est ea quæ profertur in VII. Synodo, in qua Patres Gregoriū citātes, eam omniū Christianorum dominā appellant, quòd singulari ratione Saluatori filio ad opus nostræ salutis cooperata fuerit. Nempe cū illum vtero concepit intemerato, cū in lucem edidit, ac per omnes ætatis gradus ad virilem vsque perduxit atque enutriuit, cū eundem illum in ara crucis, & sæpè aliàs æterno Patri nostræ salutis victimam obtulit. Quod quidem spiritale regnum in animas nostras filij passione comparatum, longè pluris æstimat, quàm temporanea regna dominia-que. atque vt illud vsurpet in animas nostras, salutari eas regat consilio, permoueat imperio, tum præsidio patrocinioque suo defendat, nostræ sit illa salutis præses, bonorum operum adiutrix atque excitatrix, diuinæ filij gratiæ conciliatrix, ac perseuerantiæ, qua ad cælestis regni metam decurso huius vitæ stadio pertingamus, elaborandum est. Quod *Esther 4.*
Et 14.
quis

quis nouit utrùm idcirco ad regnum ueneris, ut in tali tempore parareris? id nos asseueranter ingeramus cum supplici prece Dominæ nostræ: Non frustra sit ab Augustissima Trinitate, cæli terræque Regina, atque omnis creaturæ Domina cōstituta; sed porro pergat ærumnosis clientibus in tempore subuenire, & ad sempiternum & cæleste regnum uiam præmunire, aditumque patefacere.

CAPUT V.

Ad Christum mediatorem Sanctissima Virgo Mater mediatrix adhibenda.

Ferunt ægerrimè præterea, nosque damnant hæretici, quòd Dei Matrem Mediaticem nostram, Aduocatam ac Patronam appellemus, opponuntque illud Apostoli: *Vnus est Deus, vnus & mediator Dei & hominum, homo Christus Iesus.* 1. Tim. 2. 5. Tum illud quoque Ioannis Apostoli, *Filioli mei, hæc scribo uobis, ut non peccetis, sed & si quis peccauerit, aduocatum habemus apud Pa-*

Pa-